

[Aksel Larsen.]

franske kolonier i Afrika blevet selvstændige stater. Man kan altså i Paris mere koncentrere sig om Frankrigs egen, om man så må sige, indenrigske politik og indre franske anliggender. Dertil kommer, at det er lykkedes Frankrigs præsident dels ved folkeafstemninger, dels på anden måde at skaffe sig ikke alene en stærkere stilling gennem en forfatningsændring, men også et absolut flertal i nationalforsamlingen.

Alt dette har gjort det muligt for ham at optræde i den tilsyneladende diktatoriske rolle, han optræder i, og der er for øvrigt ikke noget sådan egentlig nyt i dette her. Hvis man tænker tilbage på Frankrigs historie — og vi behøver ikke at gå 1.000 år tilbage — vil man opdage, at der har været situationer, der så i hvert fald nogenlunde parallelle ud. Tænk på, hvad der skete efter den store franske revolution, som man daterer fra 1789. Efter revolutionens kaos optrådte der en enkelt person, som det franske folk på en eller anden måde, gennem folkeafstemning eller lignende, godkendte først som diktator, derefter som kejser: Napoleon den Store. Nu vel, han holdt ikke så forfærdelig længe, men senere, efter 1848, gentog det sig, omend naturligvis ikke nøjagtigt som under Napoleon den Store, men i hvert fald endte det med, at Napoleon den Tredje, også kaldet Napoleon den Lille, blev kejser af Frankrig. Det kunne se ud, som om der er et eller andet i det franske folk, der kan få det til, når det har været igennem tilstrækkelig mange år i kaos, at sige: hellere en ende med forskrækkelse end en forskrækkelse uden ende.

Under alle omstændigheder: de Gaulle har fået den nødvendige parlamentariske og forfatningsmæssige beføjelse, der satte ham i stand til her at sige nej. Dette kan imidlertid kun forstås, når man ser på baggrunden for dette nej, og det er jo hele den internationale situation. Det er ikke noget tilfælde, at dette nej blev sagt, efter at Cuba-krisen har blevet løst på fredsommelig måde og der var åbnet vej for fredelige forhandlinger mellem USAs og Sovjetunionens regeringer, samtidig med at der var opstået en alvorlig splittelse i det, man kalder den kommunistiske verden, og åbenbart også en alvorlig splittelse i det, man

kan kalde den vestlige verden eller den kapitalistiske verden. Og vi havde ikke alene Cubabegivenhederne, vi havde også aftalerne mellem Macmillan og Kennedy i Nassau på Bahamaøerne, og det ser ud til, at det har bevirket, at Frankrig og Tyskland ønsker at gå i intimt forbund økonomisk, politisk, militært og formodentlig også, hvad atomvåben angår, og at man ønsker at frigøre sig fra USAs formynderskab og dirigereri ...

Formanden: Det er nødvendigt, at der er mere ro i salen — det gælder også samtaler i sidegangene.

Aksel Larsen: Det kunne se ud, som om den egentligste hensigt med det franske nej har været den at forhindre, at Amerikas Forenede Stater ad en bagdør, via England, med anvendelse af England, om jeg så må sige, som en trojansk hest, kom ind i fællesmarkedet og fortsat kunne have den indflydelse i Vesteuropa, de hidtil har haft.

Jeg tror ikke, man skal nære noget håb om, at forhandlingerne kan blive genoptaget, og at der kommer det, man påstår vil være et gunstigt resultat, nemlig Danmarks optagelse i fællesmarkedet ved Vesttysklands og andre af fællesmarkedslændenes støtte. Jeg synes, at i den henseende har vi fået tilstrækkelig tydelig besked gennem den udtalelse af Adenauer, vi er blevet bekendt med ved von Hassels åbenhjertige udtalelse. Jeg skal ikke citere det, som det var refereret i regeringens hovedorgan, Aktuelt, hvor det var slået op 4-spaltet på forsiden; enhver kender disse udtalelser, og i Aktuelt for i dag ser vi i den ledende artikel en bekræftelse på, at uanset hvilke mærkværdige svømmende dementier der kommer fra Bonn fra forskellige ministre eller talsmænd for forskellige ministre, er det ganske klart, at von Hassel har fremsat de pågældende udtalelser, og der foreligger jo intet dementi fra kansler Adenauer.

Den højtærede statsminister har jo i øvrigt også selv bekræftet, at det muligvis kunne komme til at ligge sådan — hvis det af en eller anden grund, måske ved et mirakel, skulle udvikle sig derhen, at England kom ind i fællesmarkedet — at Norge og Danmark ikke ville kunne komme ind i fællesmarkedet. Han omtalte i hvert